

Verskil maken

Een praktijkgericht onderzoek naar differentiatie door mbo niveau-2 teams

Wat is het effect van differentiatie op de zelfregulatievaardigheden, motivatie en het studiesucces van mbo niveau-2 studenten?

Het onderzoek

Onderzoeksopzet

- Vijf mbo opleidingen (niveau-2 BOL)
- Opleidingsrichtingen: dienstverlening, zorg & welzijn, retailmedewerker en haarverzorging
- Opleidingen ontwikkelden en implementeerden gedifferentieerde onderwijsaanpakken
- Studenten en docenten delen de regie over het leerproces

Differentiatievormen

Opleidingen in ons onderzoek maken verschil naar:

- Opleidingsduur
- Tempo waarin opdrachten worden afgerond
- Persoonlijke leerdoelen
- Instructie
- Inhoud van de opdrachten

Dataverzameling

Kwalitatieve gegevens

- Interviews met studenten
- Interviews met opleidingsteams
- Differentiatie-logboeken voor docenten

Kwantitatieve gegevens

- Vragenlijsten voor studenten
  1. Zelfregulatievaardigheden: plannen evalueren en monitoren
  2. Competentie en motivatie voor de opleiding
  3. Ervaren onderwijsaanbod: differentiatie en ondersteuning bij aanleren zelfregulatie
- Analyse van de ontwikkeling van studenten in een pre-post controlegroep-design

1) Implementatie

Implementatie van een nieuwe differentiatieaanpak kost meer tijd dan verwacht.

Succesfactoren:

- Betrokkenheid, een stabiel onderwijsteam en voldoende tijd.
- Professionalisering van docenten om zelfsturend leren te begeleiden.
- Helder overzicht over de opleiding, voor student én docent.

Als de uitleg van de gedifferentieerde aanpak veel tijd kost, gaat dit ten koste van de motivatie van studenten én docenten.

2) Ervaren opbrengsten

Docenten:

- Ervaren een toename in zelfregulatievaardigheden van studenten.
- De groei in zelfregulatievaardigheden verschilt wel sterk per individuele student.
- Studenten zijn sterker gemotiveerd als zij zelf deels de regie hebben over hun leren.

Studenten:

- Ervaren vooral dat ze zich bewuster zijn van hun eigen leerdoelen.
- Vinden het lastig te beoordelen of differentiatie hun motivatie doet toenemen.

"Ik zie dat studenten zich nu meer verantwoordelijk voelen voor hun studievoortgang. En dat ze actief in gesprek gaan met hun stagebegeleider."

3) Voorwaarden voor opbrengsten

- Voldoende coaching bij zelfregulerend leren.
- Niet teveel persoonlijke leerdoelen tegelijk.
- Ruime aandacht en feedback bij persoonlijke leerdoelen
- Ook differentiatie op inhoud & uitdagende opdrachten.
- Te veel herhaling en te makkelijke lesstof werkt demotiverend.
- Aantrekkelijk en overzichtelijk les- en informatiemateriaal

4) Gemeten effecten

De kwantitatieve effectstudie geeft geen ondersteuning voor positieve effecten van gedifferentieerd onderwijs.

Er is gekeken naar de effecten van differentiatie op: zelfregulatie, motivatie en studiesucces van studenten.

"Het aftekenen van doelen leert je om eerlijk te zijn naar jezelf toe."

Niet alle studenten vinden de vrijheid in studietempo fijn.

Scan voor meer informatie over de gehele rapportage.

Scan voor meer informatie over de instrumenten.